

Nr 7

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, såvitt propositionen angår det promilletal, varmed skogsvårdsavgiften för år 1957 skall utgå.

På sätt framgår av det vid årets statsverksproposition fogade utdraget av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 januari 1957 (Bilaga nr 1 till statsverkspropositionen 1957: Inkomster å driftbudgeten) har chefen för finansdepartementet nämnda dag underställt Kungl. Maj:ts prövning finansplan och beräkning av inkomster å driftbudgeten för budgetåret 1957/58 jämte därmed sammanhängande frågor. Departementschefen har därvid anmält riksräkenskapsverkets skrivelse den 8 december 1956 med inkomstberäkning för nämnda budgetår.

I statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t bl. a. föreslagit riksdagen besluta, att skogsvårdsavgift enligt förordningen om skogsvårdsavgift skall för år 1957 utgå med en och en halv promille.

Statsverkspropositionen har, såvitt angår det promilletal varmed skogsvårdsavgiften för år 1957 skall utgå, hänvisats till bevillningsutskottet.

Till behandling i detta sammanhang har utskottet jämväl upptagit den vid riksdagens början väckta motionen II: 460 av herr *Wachtmeister*, vari hemställts, »att riksdagen måtte

a) besluta att skogsvårdsavgiften skall utgå efter ett promilletal av 1/2; samt

b) uppdraga åt Kungl. Maj:t att för 1958 års riksdag framlägga förslag angående skogsvårdsavgiftens etappvisa avskaffande».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionen framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Av ovannämnda statsrådsprotokoll inhämtas bland annat följande.

Inkomsten å titeln *s k o g s v å r d s a v g i f t e r* utgjorde under budgetåret 1955/56 7,93 miljoner kronor. Skogsstyrelsen erinrar om att Kungl. Maj:t i överensstämmelse med riksdagens beslut bestämt, att avgiften för år 1956 skall utgå efter en promillesats av 1 1/2. Med utgångspunkt härifrån beräknar styrelsen statens inkomster för budgetåret 1956/57 till 8 miljoner kronor. Under förutsättning att skogsvårdsavgifterna jämväl för nästa budgetår kommer att uttagas efter angivna promilletal kan inkomsterna av des-

sa avgifter enligt styrelsens mening för budgetåret 1957/58 i nuvarande läge beräknas till samma belopp som för budgetåret 1956/57. Skogsstyrelsen framhåller vidare, att de nya fastighetstaxeringsvärden som kan bli följden av 1957 års allmänna fastighetstaxering icke torde komma att påverka statens inkomster av skogsvårdsavgifter för budgetåret 1957/58 utan öva inflytande på dessa först från och med det därpå följande budgetåret. Riksräkenskapsverket har för budgetåret 1957/58 upptagit inkomstiteln till oförändrat 8 miljoner kronor.

Till stöd för det i propositionen framlagda förslaget rörande skogsvårdsavgiften har *departementschefen* anfört följande.

Beträffande skogsvårdsavgiften har denna av 1956 års riksdag fastställts att för år 1956 utgå med det i förordningen om skogsvårdsavgift angivna maximitalet 1,5 promille. Jag gör i det följande hemställan om att skogsvårdsavgiften för år 1957 fastställs till oförändrat 1,5 promille. I enlighet härmed beräknar jag titeln Skogsvårdsavgifter till av riksräkenskapsverket föreslaget, oförändrat belopp av 8 miljoner kronor.

I det i statsverkspropositionen intagna förslaget till beräkning av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1957/58 har i överensstämmelse med departementschefens förslag inkomsten å titeln Skogsvårdsavgifter upptagits till 8 miljoner kronor.

Av innehållet i den *förevarande motionen* må här återgivas följande.

I reservation till bevillningsutskottets betänkande nr 12 vid 1956 års vårriksdag uttalades, att skogsvårdsavgiften icke minst av principiella skäl helt borde i etapper avvecklas och i varje fall utgå efter ett promilletal av 1 i stället för 1 1/2, i synnerhet med tanke på de höga värden, som vid 1952 års fastighetstaxering åsatts skogarna. Något, som föranleder ändring i reservanternas motivering till det av riksdagen avslagna yrkandet, har sedermera icke inträffat. Tvärtom har skogsmarks- och skogsvärdena vid 1957 års fastighetstaxering stigit än kraftigare än 1952. Höjningen utgjorde då i genomsnitt 65 procent. Hittills föreligger blott beredningsnämndernas förslag till värden enligt 1957 års fastighetstaxering, men redan dessa pekar, bl. a. på grund av den nya värderingsmetoden, mot en ytterligare höjning med 100 procent av nu gällande värden. Denna förhöjning står icke i någon som helst proportion till penningvärdets försämring. Skogsvårdsavgiften innebär en speciell form av objektskatt, som saknar motsvarighet på andra områden. Till denna principiella invändning kommer, att skogsvårdsavgift skall erläggas av alla ägare till skogsmark, således även av domänverket och de ecklesiastika boställena, av allmänningar och större brukningsenheter, som alla har det gemensamt, att de icke ligger våra skogsvårdsstyrelser till last utan med egen kvalificerad arbetskraft själva svarar för sin skogsvård.

Utskottet

Enligt förordningen den 28 juni 1946 om skogsvårdsavgift, i dess lydelse enligt förordningen den 5 juni 1953, nr 403, skall skogsvårdsavgift erläggas för jordbruksfastighet, vilken vid fastighetstaxering åsatts särskilda värden för skogsmark och växande skog. Avgiften utgår med högst en och en halv promille av nämnda värden. Varje år skall bestämmas med vilket promilletal avgiften skall för det året utgå. Skogsvårdsavgift har hittills uttagits med det i förordningen angivna maximitalet.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t, på hemställan av chefen för finansdepartementet, föreslagit riksdagen besluta, att skogsvårdsavgiften skall jämväl för år 1957 utgå med en och en halv promille. Inkomsten av skogsvårdsavgiften har i anslutning härtill upptagits med 8 miljoner kronor eller med samma belopp som i gällande riksstat.

I den föreliggande motionen yrkas till en början, att skogsvårdsavgift skall för år 1957 uttagas med en halv promille. Ett bifall till detta yrkande skulle innebära att i skogsvårdsavgifter under budgetåret 1957/58 skulle inflyta ca 2,7 miljoner kronor. Till stöd för yrkandet anföres bl. a., att taxeringsvärdena å skogsmark och växande skog kunde förväntas bli i det närmaste fördubblade vid innevarande års fastighetstaxering.

Utskottet vill för sin del erinra om att uttagandet av skogsvårdsavgift motiverats av det särskilda intresse skogsägarna i gemen har av skogsvårdsstyrelsernas verksamhet för skogarnas skötsel och vård. Det har därför ansetts befogat att av skogsägarna uttaga ett speciellt bidrag till täckande av skogsvårdsstyrelsernas medelsbehov. De medel som anvisats för skogsvårdsstyrelsernas verksamhet har emellertid icke satts i direkt relation till skogsvårdsavgiftens storlek, utan behovet täckes, förutom av skogsvårdsstyrelsernas egna inkomster, av anslag på riksstaten. Inflytande skogsvårdsavgifter tillföres i stället helt riksstatens inkomstsida.

I motsats till vad motionären synes göra gällande skall skogsvårdsavgiften för år 1957 i allmänhet beräknas å de taxeringsvärden, som fastställdes vid 1952 års allmänna fastighetstaxering. Med hänsyn härtill har samma belopp beräknats inflyta i skogsvårdsavgifter under budgetåret 1957/58 som under innevarande budgetår. I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t under nionde huvudtiteln föreslagit en medelsanvisning såsom bidrag till skogsvårdsstyrelserna för budgetåret 1957/58 å tillhoppa 17 995 000 kronor mot sammanlagt 17 094 400 kronor för innevarande budgetår. Denna ökning med omkring 900 000 kronor av medelsbehovet motsvaras således icke av någon ökning av beloppet för inflytande skogsvårdsavgiftsmedel. Under sådana förhållanden anser sig utskottet icke kunna förorda en sänkning av promilletalet för skogsvårdsavgiften, utan tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag. Detta innebär sålunda att utskottet avstyrker ifrågakvarande yrkande i motionen II: 460.

I den föreliggande motionen har vidare hemställts, att riksdagen måtte uppdraga åt Kungl. Maj:t att för 1958 års riksdag framlägga förslag angående skogsvårdsavgiftens etappvisa avskaffande. Rörande denna fråga får utskottet framhålla följande. Som motionären påpekat kan en avsevärd stegring av de taxerade värdena å skogsmark och växande skog förväntas vid 1957 års allmänna fastighetstaxering. Det underlag varpå skogsvårdsavgiften beräknas torde således komma att stiga kraftigt. Hur stor denna ökning blir är det f. n. inte möjligt att med säkerhet bedöma. I och för sig torde ökningen kunna motivera en sänkning av promilletalet för 1958 års skogsvårdsavgift. Å andra sidan kan det befinnas vara angeläget att i större eller mindre utsträckning intensifiera den skogsvårdande verksamheten. Utskottet förutsätter att Kungl. Maj:t kommer att ta dessa spörsmål under överbägande, innan förslag förelägges 1958 års riksdag rörande promilletalet för 1958 års skogsvårdsavgift. Med det anförda avstyrker utskottet yrkandet i den föreliggande motionen om utredning av frågan om skogsvårdsavgiftens etappvisa avskaffande.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa, att riksdagen måtte i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag angående skogsvårdsavgiften samt med avslag å motionen II: 460 av herr Wachtmeister besluta, att skogsvårdsavgift enligt förordningen om skogsvårdsavgift skall för år 1957 utgå med en och en halv promille.

Stockholm den 12 februari 1957

På bevillningsutskottets vägnar:

EDGAR SJÖDAHL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjö Dahl, Hagberg, Heüman, Spetz, Eriksson, Snygg, Söderquist, Rune Johansson, Niklasson och Bengtson; samt

från andra kammaren: herrar Olsson, Kollberg, Sundström, Brandt, Gustafson i Göteborg*, Allard, Persson i Svensköp, Vigelsbo, Henriksson* och Magnusson i Borås.

* Icke närvarande vid justering av betänkandet.

Reservation

av herrar *Hagberg* och *Magnusson* i Borås, vilka ansett att sista stycket i utskottets yttrande och utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

I den föreliggande motionen har vidare hemställts att riksdagen måtte uppdraga åt Kungl. Maj:t att för 1958 års riksdag framlägga förslag angående skogsvårdsavgiftens etappvisa avskaffande. Rörande denna fråga får utskottet framhålla följande. Som motionären påpekat kan en avsevärd stegring av de taxerade värdena å skogsmark och växande skog förväntas vid 1957 års allmänna fastighetstaxering. Det underlag varpå skogsvårdsavgiften beräknas torde således komma att stiga kraftigt. Hur stor denna ökning blir är det f. n. inte möjligt att med säkerhet bedöma. Redan denna ökning synes utskottet motivera en sänkning av promilletalet för 1958 års skogsvårdsavgift. Därtill kommer, att skogsvårdsavgiften utgör en objekt-skatt, om vars berättigande högst delade meningar råder. Utskottet vill ifrågasätta, huruvida icke — i likhet med vad år 1953 skedde beträffande fastighetsskatten — principbeslut bör fattas om ett avvecklande även av skogsvårdsavgiften. I varje fall anser utskottet, att frågan om skogsvårdsavgiftens fortbestånd bör bli föremål för omprövning. Utskottet anser sig därför med anledning av den föreliggande motionen böra förorda en utredning i frågan.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte

dels i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen framlagda förslag angående skogsvårdsavgiften samt med avslag i detta avseende å motionen II: 460 av herr Wachtmeister besluta, att skogsvårdsavgift enligt förordningen om skogsvårdsavgift skall för år 1957 utgå med en och en halv promille,

dels i anledning av motionen II: 460 av herr Wachtmeister besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en utredning rörande frågan om skogsvårdsavgiftens etappvisa avskaffande.